

Naš Zgodovinski društvo
Naročnik c. 10
Maribor
Naročnik
40 din., četrt leta 20 din.,
izven Jugoslavije: Celo leto 160 din. Inse-
rati ali oznanila se zaračunajo po dogovoru;
pri večkratnem inseriranju primeren popust.
Upravništvo sprejema naročnino, inserate
in reklamacije.

Naša Straža

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Poštnina plačana v gotovini.

«Naša Straža» izhaja v ponedeljek, sredo in
petek. Uredništvo in upravništvo je v Mari-
boru, Koroška cesta št. 5. Z uredništvom se
more govoriti vsaki dan samo od 11. do
12. ure. Rokopisi se ne vračajo.
Nezaprite reklamacije po poštne prosti.
Telefon interurban št. 113.

105. številka.

MARIBOR, dne 30. oktobra 1925.

Letnik I.

Invalidsko gorje.

Invalidski zakon je tokrat že šestnajstič pred skupščino. Nekatere vlade so morale ravno tedaj odstopiti. Ko so spravile invalidski zakon na dnevni red, druge vlade — in to so bile vse vlade Pašičevih radikalov — so pa invalidski zakon spravile nalašč ravno tedaj v skupščino, ko so se odpravljale. Z invalidi se je naravnost norčevalo, deloma so pa radikali kot vladinovi invalidski zakon navadno preskočili radi tega, ker kaj dobrega niso hoteli dati in ker za kaj slabega in reakcionarnega niso imeli dovolj trdne večine. Kako radikali razmotrivajo invalidsko vprašanje se najbolje vidi iz tega, kaj so doživeli pri šefu te stranke razne invalidske deputacije. Pred leti se je zbrala v Beogradu velika množica invalidov ter je naravnost oblegala skupščino in vladno predsedništvo, da bi povspešila rešitev tako silno perečega vprašanja. Končno je ostal od cele mase invalidov v Beogradu stočlanski odbor, da doseže invalidske pravice. Ta odbor se pa ni dolgo obdržal, ker so se v njem vgnezdili vladni agenti, ki so imeli od vlade zagotovilo dnevnic za en del odbora, če se vsi drugi člani odpravijo domov. To se je tudi zgodilo, z dnevniciami plačane invalide je pa končno sprejel sam Pašič, ki je odkrito razložil, da bi se za invalide takoj vse storilo, če bi bili samo «naši» (srbski), a da je zelo težko, ker je tolika množica prečanov. Pod gotovim vplivom je začela celo v invalidski organizaciji ena struja govoriti in pisati proti prečanskim invalidom in zahtevati, naj se oskrbi samo one, ki so se borili za Srbijo in s srbskim orožjem.

Po duhu, ki je ustvaril in prevzel žalostno strujo med invalidi ene in iste države, se pa že dolgo časa postopa in imajo tako na primer srbski in črnogorski oficirji-invalidi na račun invalidskih doklad mesečno od 1000 do 2000 dinarjev, dočim dobiva prečanski upokojeni oficir-invalid na dan okroglo 25 para. Mi ne moremo presoditi, koliko se v Srbiji še tudi drugim daje na račun invalidskega zakona, povdarjamo pa, da ima pri nas v Sloveniji srednji invalid mesečno po 7 dinarjev 50 para, vojne vdove pa po 3 din. 75 para. Popolnoma nezmožni nad 100 odstotni invalidi dobivajo mesečno 500 dinarjev, dočim prejemajo najrevnejše vdove mesečno največ 60 dinarjev.

Pri nas so torej invalidi prepuščen v glavnem redukciji potom smrti poleg redukcije, ki si jo je izmislila za celo državo Pašičeva homogena vlada v letu 1923 z zakonom o proračunskih dvanajstinah (za julij, avgust in september). V ta namen je bilo postavljeno menda 17 specialnih komisij. V Sloveniji je poslovala samo ena komisija (v Ljubljani, v Celju in v Mariboru). Pozvala je pred se le one invalide, ki jim je mislila zmanjšati procenat, dočim je dobila pretežna večina le potom občin pozive, da naj predložijo dokumente ali navedejo priče glede invalidstva. Ne moremo opisovati, kako se je nadalje postopalo, še manj smemo kvalificirati način postopanja komisije v Sloveniji. Zadostuje naj le ugotovitev, da je bilo v Sloveniji, kjer imamo približno 16 do 17.000 invalidov, od teh reduciranih okoli 7 do 8 tisoč, torej polovica.

Komisije so poslale vse akte ministrstvu za socialno politiko v Beogradu. In ondi leži sedaj v nekem podzemskem arhivu okoli 140 tisoč aktov iz vse države. Brez vseh odločb in obvestil so od tam ustavili invalidom pokojnine, in s tem je bila izvršena — redukcija! — Dokler namreč specialno sodišče v Beogradu ne odloči o končni redukciji. Kdaj se to zgodi, ve le Bog.

Med sedanjo razpravo o invalidskem zakonu, za katero so se odločili radikali vsled dovolj trdne večine s svojimi zavezniki radičevci, se je izkazalo, da se sploh ne ve pri vladi, koliko invalidov imamo. Prejšnji minister socialne politike Gjurič jih je naštel 406.650, sedanji minister Simonovič pa pravi, da jih je 226.000.

Če je to res, je najboljši dokaz, kako kruto se je vršila redukcija. Lani je Davidovičeva vlada izdelala načrt invalidskega zakona, a ga ni mogla izvesti, ker so jo poprej izintrigirali in zrušili radikali. Tedaj je računal priznani strokovnjak v invalidskih zadevah g. dr. Jež invalide nad pol milijona, in sicer po vseh redukcijah, ki jih je izvajala poprej Pašičeva vlada. Invalidski zakon Davidovičeve vlade je določal tudi 200 milijonov za invalidske potrebe, dočim določa osnutek RR vlade samo 40 milijonov. Načrt Davidovičeve vlade se je končno izdelal še ob soodločevanju invalidske organizacije, dočim sedanji načrt invalidskih društev sploh ne pripozna, ne zaslišuje invalidskih predstavnikov ter ne pozna niti invalidskih zadrug, kakor jih poznajo zakonodajstva drugih držav. Obstoja dejstvo, da hoče vlada vse delo glede zaposlitve invalidov naprtiti občinam.

V skupščini je član Jugoslovanskega kluba poslanec Kremžar povdarjal, da je to najslabši invalidski zakon, kar jih je na svetu. Najslabši je, pa naj se ga presoja samo iz socialnega ali samo iz vojaškega ali pa iz obeh vidikov skupaj. Žrtvam vojne ne nudi eksistence in oskrbe, ljudstvu, ki naj v bodoče varuje in štiti

državo, pa daje mesto moralne sile in zaupanja samo težke in bridke skrbi. — tgr

Politične beležke.

Radikalne deputacije proti radičevcem. Gotova struja v radikalni stranki, ki dela ali za Pribečeviča ali pa po kakem tajnem migljaju od koga drugega za ločitev vladne zveze, je zopet začela operirati z radikalnimi deputacijami iz prečanskih krajev. Tako je prišla v Beograd zopet deputacija vojvodinskih radikalov — nad 100 oseb, ki je rekla, da gre k ministru Ninčiču, ki je bil v Vojvodini izvoljen, a se je oglašala tudi drugod s svojimi pritožbami, naperjenimi zlasti proti radičevcem. Ta deputacija je tudi zahtevala, naj se neki vojvodinski radikalni poslanec izmenja. Glavno je pa njeno pripovedovanje o silnem davčnem pritisku, češ, da ga povzročujejo radičevci, ki ovajajo radikale davčnim oblastvom. Za to deputacijo se skriva gotovo kakšna nova radikalna intriga. — tgr

Interpelacija radi hajduškega napada. Radi hajduškega napada v okolici Debra na okrožnega načelnika Blažiča in predsednika duhovniškega sveta iz Ohride svečenika Miloševića, je vložil demokratski poslanec iz južne Srbije dr. Šumenković sledečo interpelacijo: »Ker so nepoznani razbojniki napadli in ujeli okrožnega načelnika Blažiča in proto Miloševića, je nastalo silno razburjenje med prebivalstvom. Od moje in od strani mojih tovarišev opozicijskih poslancev se je vas, g. notranji minister, že večkrat opozarjalo na slabo varnost v južni Srbiji. Mi smo opozarjali, da je za tako stanje krivda na slabem delovanju političnih oblasti. V teh krajih se namreč politični uradniki ne bavijo s vprašanjem varnosti, marveč v prvi vrsti skrbijo za strankarsko organizacijo, za strankarske interese in za razne strankarske intrige. Čast nam je radi tega prositi za ustmeni odgovor in narodni skupščini na sledeča vprašanja: 1. Kaj se je ukrenilo, da se zavaruje življenje in imetje prebivalstva in da se obvaruje ugled naše države? 2. Ali ste ukrenili potrebne korake, da se spremeni režim, ki vlada na jugu in vsled katerega je začelo trpeti tudi dobro uradništvo, kakor je to sedaj slučaj z ohridskim načelnikom in končno, ste li pripravljene odrediti svojim organom, da prenehajo z vsakim strankarskim obračunavanjem ter posvetijo vse brige interesom države in državljanov. — tgr

Narodno manjšinsko vprašanje.

Odločilno glasilo francoskega levičarskega kartela v Parizu je zadnjič zapisalo kot svoje geslo: »Vse za narod (nacijo), vse proti nacionalizmu!« — Na to geslo prisega hvala Bogu najboljši svet vseh evropskih narodov in držav, a jih je vendar še veliko preveč med vsemi narodi, ki poznajo samo zagrizeni, krivični ter nasilni nacionalizem. Evropa je še vedno nacionalistično zelo pobarvan kontinent.

Lep primer evropske solidarnosti in medsebojnega zaupanja pa dajejo narodne manjšine, kar se je tako lepo videlo na njih kongresu, ki se je pred 14 dnevi sestal v Ženevi. Na narodnih manjšinah, ki so bile zastopane, se vidijo vsi grehi nacionalistične politike, ki se je že in se še vodi v Evropi. Predstavniki narodov na kongresu manjšin zastopajo narodnosti, ki so si stale pri vseh mirovnih pogodbah kot večine in manjšine nasproti ter so se tudi obnašale le v duhu nacionalističnega stremjenja. Nacionalistična politika je pa v kratkem času pokazala, da ni koristna niti celim narodom, kaj šele manjšim delom naroda in tako so danes predstavniki nacionalnih manjšin najlepši primer prave človečanske vzajemnosti in poleg tega tudi zastopniki one prave politike, ki dela za narod, a obsoja nacionalistično politiko, ki je vedno nasilna.

Za narode škodljiva nacionalistična politika se vidi že na grupaciji narodnih manjšin, ki so bile zastopane v Ženevi. Tako je ogrska manjšina razdeljena na tri države, in sicer na Češko, Jugoslavijo in Rumunijo. Poljska manjšina je zopet v štirih državah, in sicer v Nemčiji, Češki, Letlandski in Litavski. Posebno razpršena je pa nemška manjšina in so bili v Ženevi zastopniki nemške manjšine na Poljskem, Ogrskem, Rumuniji, v Jugoslaviji, na Letlandskem, v Danski, v Švedski, Estlandski in v Italiji. Malo deljene manjšine so zastopali Slovenci iz Italije in Koroške, Ukrajinci Poljske, Poljaki in Lužiški Srbi iz Nemčije in Belorusi iz Poljske.

Zastopniki vseh teh različnih in pestro razdeljenih narodnih manjšin so pa po lastnih bridkih izkušnjah postali složni in obsojanju nasilne nacionalistične politike ter so iskreno in vzajemno delovali na osnutku programa narodnih manjšin. Ta program se seveda ne more baviti s skupnimi načrti do vseh podrobnosti, ampak samo s skupno in vzajemno ugotovitvijo smer-

nic in zahtev, ki jih bo stavljala potem vsaka manjšina v državi, kateri pripada, v skladu z možnostjo in razmerami.

Skupne smernice, skupni cilji in zahteve složno zbranih zastopnikov vseh narodnih manjšin morajo biti sedaj pravemu kulturnemu svetu merilo za vsako državo, ki razpolaga z narodnimi manjšinami. Država, ki svojim narodnim manjšinam da, kar se je zahtevalo za vse narodne manjšine, mora želi priznanje, ona, ki narodne manjšine tlači, pa obsodbo kulturnega sveta. Predstavniki narodnih manjšin so v svojem soglasju izključili tudi vsak iredentizem ter dokumentirali pravilo, da morajo člani narodnih manjšin svoje zahteve uveljavljati le kot lojalni državljani države, kateri so slučajno pripadli. S tem so ovrženi vsi nacionalistični in šovinistični pomisleki, da se je kongres narodnih manjšin stavljal pod protekcijo kakega naroda ali kake države, da je tako protekcijo sploh želel in da bi se za tako protekcijo različne narodne manjšine sploh mogle ogrevati. Soglasno dokumentirani nazor v manjšinskem vprašanju se popolnoma strinjajo z vodilnimi mislimi ženevskega kongresa ter so ravno tako najboljši propagator za idejo Zveze narodov, kakor tudi neprecenljive važnosti za uresničenje združenja evropskih držav.

Vsi res demokratični ljudje morajo po svojih močeh podpirati te nazore v manjšinskem vprašanju ter skrbeti zlasti za to, da se bo v domovini razčistilo mnenje glede manjšin in narodno-manjšinskega vprašanja. V tem pogledu je tudi pri nas velika znota in nejasnost. Med nami se najde vse polno ljudi, ki hočejo v pogledu narodnih manjšin dvojno moralo: po eni — skrajno liberalni naj bi se postopalo proti našim bratom v tujini, po drugi — skrajno nasilni pa naj bi se ravnalo z narodnimi manjšinami, ki so v naši državi.

Znajdejo se tudi ljudje, ki pravijo, naj bi mi med našimi rojaki pod Italijo in Avstrijo netili in podpirali iredentizem. To mnenje izhaja pri njih iz nerazumevanja, pri drugih pa celo iz brezvestnosti. Eni bi hoteli uživati slavo kot propagatorji iredentizma ter bi mogoče brez pomisleka na posledice tudi nekaj žrtvovali, drugi — in teh je večina — bi pa hoteli uživati to slavo v popolni varnosti za svojo sebo ter bi brezvestno prepuščali posledicam in usodi vse one, ki bi jim sledili.

Zaključki predstavnikov narodnih manjšin stavijo na nas zahtevo kulturnega in dobrega postopanja z manjšinami v lastni državi. Če bo manjšinsko vprašanje v naši državi povoljno rešeno za vse narodne manjšine, bomo dobili s tem pravico pred mednarodnim svetom z največjo upravičenostjo zahtevati, da se istotako ugodna rešitev izposluje tudi našim rojakom pod tujo oblastjo. Kar mi dajamo narodnim manjšinam v svoji državi, to smemo in moramo zahtevati, da se daja tudi našim rojakom v drugih državah. Čim več damo mi doma narodnim manjšinam, tem več smemo in moramo zahtevati za svoje rojake. — tgr

Po svetu.

Kriza francoske vlade. Težek finančni položaj države je letos zrušil že drugo francosko vlado. Za Herriotom je moral sedaj podati ostavko Painleve, dasi sta imela oba v parlamentu kompaktno večino. V finančno zagato je letos Francija zašla v glavnem vsled nagomiljenja državnih bonov, katere mora letos prevzeti in izplačati. Preko te ovire ni mogel srečno prebroditi niti Painleve, dasi je angažiral Caillauxa ter mu dal skoro diktatorsko moč. Radi Caillauxove finančne politike se je naprej skregal s socialisti, ter se je moral nasloniti na desničarsko opozicijo. Nedavno mu je kongres lastne stranke v Nizzi pokazal, da ga pričakuje v lastnih vrstah iznenadenje, če se bo držal še nadalje istega pravca v finančni politiki. Painleve se je pokoril strankini disciplini ter prevzel Herriotova načela o splošni oddaji premoženja v svrhu saniranja državnih financ. Odločen protivnik te metode je ostal edino Caillaux in zato se je vnel med obema ministroma boj, v katerem sta oba podlegla. Painleve je pozval Caillauxa, da poda demisijo, toda ta se je uprl ter zahteval, da predloži svoje projekte o finančnem saniranju države parlamentu ter od njega zahteva odobritev svoje politike. Radikalom to ni bilo po volji, ker bi glasovanje o tem projektu sigurno razbilo njihovo stranko in Painleveju je preostala samo še demisija celokupne vlade, katero je dne 27. t. m. tudi podal. Novo ministrstvo bo osnoval zopet Painleve, dasi mu prekujejo le kratek obstanek. Med trdovratnimi zahtevami socialistov in praktičnimi potrebami realnega življenja je obsojena vsaka francoska levičarska vlada na smrt. Francoski kapitalistični krogi so preveč silni, da bi jim bila vlada kos. S tihim, pa sistematičnim delom ji izpodbihejo tla v pravem trenutku. Značilno je, da je to uvidel že sam Herriot ter sedaj mirno prepušča odgovornost za rešitev krize zopet Painleveju, dasi je krizo izzval pravzaprav on.

Izpremembe v sovjetski diplomaciji. Sovjetska vlada je imenovala v Parizu za svojega poslanika Rakovskega, dosedaj poslanika v Londonu, na njegovo mesto pa pride dosedanj predstavnik v Parizu, Krasin. Oba diplomata sta po vestih francoskih listov morala izmenjati svoja mesta radi

raznih neuspehov v vprašanju regulacije dolgov in sklepov trgovskih pogodb.

Carinske konference na Kitajskem. V Pekingu je prišla zborovati pod predsedstvo kitajskega državnega predsednika Juan-Si-Tuja, že dolgo časa napovedana carinska konferenca. Udeležujejo se je predstavniki Anglije, Amerike, Francije in Japonske. Konferenca bo uredila vprašanje uvoza iz omenjenih držav v Kitajsko. Kitajski delegati zahtevajo visoko uvozno carino in carinsko avtonomijo, naglašajo, da je to edina podlaga za rekonstrukcijo gospodarskega položaja države. Ko so velesile v Versailles odklonile te upravičene kitajske zahteve, je bil to povod izbruhov nemirov, ki še danes ogrožajo obstoj Kitajske. Ti nemiri so po največ škodovali trgovino velesil. Kitajske zahteve so prijazno sprejeli delegati Francije in Amerike, dočim Japonci in Angleži nasprotujejo. Kitajski nacionalisti so povodom konference uprizorili demonstracije, ki so se končale zelo krvavo.

Neobičajno odkritje na dnu morja. Iz Rusije javljajo o senzacionalnem arheološkem odkritju v Kaspijskem morju. Neki sovjetski parnik je na potu v Baku vsled slučajno spremenjenega pravca vožnje odkril v bližini polotoka Sahkuma na dnu morja ležeče starodavno mesto. Ker je bilo morje zelo mirno, se je jasno videla mestna ulica in neobičajne zgradbe v starorimski arhitekturi. V bližini tega mesta se nahajajo že preje odkrite razvaline mesta Hara-basadera. Ruski učenjaki, ki so poslani, da preiščejo zagonečno mesto na morskem dnu, so izjavili, da je prišlo pod morsko gladino vsled silnega potresa.

Dnevne novice.

Nova frančiškanska naselbina. Lavantinsko škofijstvo je podelilo slovenski frančiškanski provinciji župnijo sv. Petra na Kronske gori z željo, da obnovi starodavno božjo pot. Vodstvo samostana in župnije je izročilo redovno predstojništvo č. p. Mihaelu Pribožiču, katehetu v Mariboru. Njemu v pomoč je določen p. Atanazij Ausec. V nedeljo, na praznik Vseh Svetnikov, prevzameta vneta redovnika dušno pastirstvo na novi postojanki. Obema gorečima duhovnikom želimo obilo sreče in blagoslova na starodavni božji poti!

Nogo si je zlomil č. g. Janko Jlc, župnik v Rušah. V sredo zvečer se je vračal s Šmolnika. Med potom se je spotaknil ob nekem kamenu ter si je pri padcu zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico, kjer je bil včeraj operiran. Obče priljubljenemu župniku želimo skorajšnje okrevanje ter ga priporočamo sobratom v molitev.

Izjava. »Naša Straža« je v številki 59 z dne 15. 7. 1925 objavila članek, v katerem je trdila, da sta gg. dr. F. Lipold in narodni poslanik dr. Pivko sklenila pogodbo o prepustitvi državnozbornskega mandata proti oškodnini. Prepričali smo se, da smo bili v tej zadevi mistificirani, vsled česar vse trditve lojalno preključujemo in obžalujemo.

Izjava. »Naša Straža« je v številkah 33 do 42 letošnjega leta pod naslov »Kako državotvorci goljufajo državo«, »Iz delovanja kr. ministra n. pr.« in »Iz delovanja dr. Žerjavovih prvakov« žalili gg. Antona Kristana, Lovro Petovarja, Avgusta Praprotnika in dr. Antona Andrejčiča. Uredništvo »Naše Straže« izjavlja, da je bilo napačno informirano in vse žalitve lojalno preključuje in obžaluje.

Nov laizdravnik na Hrvaškem. V neki zagrebški lekarni je bil aretiran te dni možakar, ki je kupoval zdravila ter se izdal pri tem za zdravnika. Živel je v okolici Siska, kjer je nagovarjal seljake, da zna zdraviti boljše nego vsak zdravnik. Dajal je svojim pacientom recepte na taka zdravila, ki ne morejo ne škodovati še manj pa seveda koristiti. Preiskava je dognala, da je laizdravnik po poklicu lekar. Med vojno se mu je izneverila žena in zato se je vdal v pijanost in opijanje. Propadel je popolnoma ter izgubil službo. Da se preživi, se je pričel baviti z zdravniško prakso, kar ga je privedlo sedaj v zapor.

Cel občinski odbor pod ključem. Cel občinski odbor v vojvodinski Črni Bari je oblast vtaknila pod ključ in to radi nameravane večje goljufije.

Težka avtomobilska nesreča se je dogodila v Bosni na mostu v Donjem Vakufu. Iz Sarajeva so se vozili v avtomobilu oficijal državne bolnice in dva trgovca. Na mostu je avto udaril ob ograjo ter se prevrnil v globino. Pri padcu si je zdrobil sofer prsni koš ter zadobil vsled eksplozije bencina tako težke opekline, da je na mestu izdihnil. Ostala dva potnika sta obležala težko ranjena.

Usoda komitskih ujetnikov neznana. Zadnjič smo poročali, da so arnavtski komiti zadnjo nedeljo na cesti iz Debra v Ohrid napadli avtomobil in odpeljali seboj srezkega načelnika Blažiča in pravoslavnega proto Miloševića. Uvedena je preiskava in zasledovanje tolovajev, a doslej se še nič ne zna o usodi ujetih. Predzrneže zasleduje veliko žandarjev in policistov, veliko oseb so že tudi zaprli. Kršč. prebivalstvo krog Debra in Ohrida je resnega mnenja, da je ograbitev zgoraj omenjenih dostojanstvenikov čin maščevanja muslimanov, in sicer radi večmesečne aretacije znanega Ferhad beg Drage in muftija iz Prizrena. Z ujetništvom srezkega načelnika in prote hočejo muslimani pritisniti na oblast, da bi ta izpustila Ferhad bega in prizrenskega muftija. Pogon za komiti vodita žandarmerijski general Tomič in veliki župan Borisavljevič. Veliki župan je že obiskal albanskega prefekta v Podgracu, a ta mu je odgovoril, da mu o kaki ugrabitvi ni prav nič znanega.

Razbojniški četniki. Med četniki ali komiti, ki so se po vojni naselili v prečanskih krajih, zlasti v Sremu, je precej zločinskih elementov. Pred nekaj dnevi so izvršili v Jazovcu v Sremu drzen roparski napad ter oropali kmeta Dušana Radoniča. V roparjih je Radonič spoznal domače četnike, katere je vodil sam občinski blagajnik Veljko Veljkovič. Prijavil je orožnikom, da je roparje spoznal, toda ti mu niso verjeli. Odpravil se je zato v Beograd k ministrstvu pravde, ki je takoj odredilo strogo preiskavo. Državni pravdnik, ki je preiskavo vodil, je dal aretirati kot storilce blagajnika Veljkoviča in njegove pomagače, ki so zločin

Najboljša pijača za izlete in potovanja. Alkohol se kot pijača za izlete in potovanja samobsebi zabranjuje, ker mesto krepčati, utrujuje. Najboljša pijača na potu je topel ali mizel čaj. Na primer čaj znamke »Čajna ročka« brez sladkorja ali oslajen, je vedno aromatičnega in poživljajočega okusa; je pri tem izredno ce-

Zdravje in sreča

Mamica in otročiček, vsa čista dehtita žarita svežosti, okusna, oskrbovana. Veselo zdravje se smeje z lestečimi zobmi.

Dnevna gojitev s »Kalodontom« je najsigurnejša pot, da obvarujete lepoto in zdravje Vaših zob.

nen, zato bi naj bil ne samo priložnostna, ampak vsakodnevna družinska pijača.

Nevarnost priti prepozno ne preti onemu, ki ima pri sebi zanesljivo uro. — Ure, ki gredo do sekunde natančno, so Suttnerjeve ure. Popravljanja slabih ur stanejo sčasoma več kot ura sama. Svetovno znane so »Iko«-ure iz lastne švicarske tovarne ur razpošiljalnice H. Suttner v Ljubljani št. 678. Bogato ilustrovani divot-cenik, ki ga pošilja tvrdka H. Suttner na zahtevo zastoj, je vreden pazljivosti in čitanja in vsebuje mnogo praktičnih nasvetov.

Mnogi ne vedo, da je glavni vzrok mnogih trpljenj in boleznih slabo negovano in zato občutljivo telo. Ni domisljivosti, temveč le izpolnjenje prirodnega zakona, če negujemo polt in lase. Za racionalno nego telesa slišimo vedno spet hvaliti: Fellerjevo pravo kavkaško Elsa-pomado za obraz in kožo, Fellerjevo močno Elsa-pomado za lase, Elsa mila zdravja in lepote, ki ne zahvaljuje svoje pristaše samo prijetnem vonju, temveč tudi koristnim sestavinam, ki oplemenjujejo kožo. Elsa mil se dobi 5 vrst: Elsa lilijno mlečno, glicerinsko, boraksovo, katransko, ter milo za brijanje. Za poizkušnjo se moreta naročiti 2 lončka pomade za 38 din.; 5 mil za 52 din. že z zavojnino in poštnino pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju, Stubica Donja, Elsatrg 329, Hrvatska.

Izdatnost, obilne pene, neškodljivost napram tkaninam in nizka cena so vrline priznanega mila »Gazela.«

Borza (Avala). Zürich zaključni: Beograd 9.20, Pariz 21.75, London 25.15 in pol, Newyork 519, Milan 20.47 in pol, Prag 15.37 in pol, Wien 73.15, Budapest 0.007265, Berlin 123.55, Brüssel 23.55, Madrid 74.50, Amsterdam 208.90, Varšava 85, Bukarešta 2.47 in pol, Sofija 3.77 in pol, Atene 6.85. Zagreb devize: Pariz 236 do 240, London 272.47 do 274.47, Newyork 56.025 do 56.625, Milan 222.31 do 224.71, Praha 166.32 do 168.32, Wien 7.90 do 8, Berlin 1336 in pol do 1346 in pol, Zürich 1083.80 do 1091.80, Brüssel 257, Bukarešta 27 do 28.

Mlad duhovnik ...

»Mlad duhovnik v Mariboru sprejme v popoldanskih urah primeren posel proti nagradi, da si more oskrbeti existenco. Pismene ponudbe z navedbo posla in honorarja je poslati na naslov: Duhovnik, stolno župnišče, Maribor.« Ta inserat, kateremu jednakega pač še ni bilo tiskanega v slovenskem jeziku, dovolj jasno kaže, da je beda slov. kat. duhovnika priklopela do vrhunca. Priznamo, da je pri tem duhovniku in še pri nekaterih drugih poseben slučaj, da dobivajo in bodo dobivali mesečno razven prostega stanovanja menda okoli 50 D plače, drugega pa čisto nič, ker se obljubljeni nagrada za verouk ne izplačuje tudi ne tem duhovni-

kom, ki podučujejo 20 in še več ur na teden, a reči in konstatirati moramo, da je ta inserat žalosten odsev splošne revščine, v kateri živi danes zelo veliko slovenskih duhovnikov. Ne iščejo si dela po časnikih, kakor si ga mora ta gospod v mestu, a vemo in naše ljudstvo tudi ve, da nekateri trdo delajo na svojih malih nadarbinskih posestvih, da se za silo preživijo. Poznamo duhovnike, ki živijo od usmiljenja svojih sorodnikov, ki jim iz domače hiše spravljajo moko in druge življenjske potrebščine. Smo dosedaj o tem žalostnem in sramotnem pojavu molčali, a mislimo, da ne smemo dalje molčati in prikrivati, kako sta režima PP in RR kljub temu, da je tudi naša država dobila del avstrijskega verskega sklada, ki je bil nagrabilen iz cerkvenega premoženja in določen za cerkvene namene, pustila duhovnike katoliške cerkve stradati, kako ta dva režima, ki nakladata slov. ljudstvu velikanske davke, tistim, ki skrbijo za vero, moralnost in krščansko izobrazbo tega ljudstva naklanjata nekaj mesečnih dinarjev in sta za vsako pravično uredbo duhovniških plač ali gluha ali pa jo hočeta zavleči do svetega nikoli.

Skoro se hoče človeku zdeti, da to ni nič drugega kot malo bolj prikrit pruski »Brotkorbgesetz« iz leta 1875. — dali res misli RR režim slovensko duhovščino prisiliti na kolena, da bi radi ljubega kruha prodala in izdala RR režimu interese slov. ljudstva in interese katoliške vere? Ta inserat govori dovolj glasno: slov. duhovnik je preidealčen, da bi se šel prodajati, gre rajše delati, samo da ostane značajan. Gotovi ljudje na Slovenskem hočejo to žalostno vprašanje izrabit, da bi pri duhovščini zbudili nezupanje do SLS, češ ona ni vsega storila, kar je bilo v tej zadevi treba, pa naj se ne varajo. Mi dobro vemo, koliko so poslanci SLS v tej zadevi storili, a so našli večinoma gluha ušesa in zato smo prepričani, da bi bilo vprašanje najbrž ravno tam, kjer je danes, ko bi bili tudi vsak dan in vsako uro stali pri dotičnih ministrih. In če bi se tudi bile zgodile kake taktične napake, pa ve slov. duhovščina dobro razločevati med takimi napakami in pa med veliko stvarjo, za katero gre in tej veliki stvari bo ostala duhovščina zvesta. Vemo, da gotovi ljudje hočejo imeti sl. duhovščino ubogo, ker ji hočejo vzeti iz rok knjigo in druga sredstva za izobrazbo, da duhovnik ne bi več mogel biti svojemu ljudstvu učitelj in voditelj na vseh poljih kakor dozdaj, a če najdejo naši slovenski kmečki in delavski fantje in moške poleg svojega dela toliko časa, da se izobrazujejo, da delajo po naših prosvetnih organizacijah, da nastopajo kot govorniki, da pišejo članke v časnike, je gotovo slovenski duhovnik inteligenten in idealen dovolj, da bo kljub težkemu materijalnemu stanju ostal izobraženec. Vemo, da bi gotovi ljudje radi duhovnika izrinili iz slov. javnega življenja in ga napravili za prazno dekorativno figuro pri pogrebi, porokah itd., a prepričani smo, da bo slov. duhovnik kljub revščini, kljub ročnemu delu, ki bi ga moral za svoje življenje opravljati, ostal taka osebnost, da bo svojemu ljudstvu še tudi zanaprej voditelj. In se tudi slovenska duhovščina ne boji, da bo izgubila kaj na ugledu pri svojem ljudstvu, če ostane, kakor je in če bo morala radi tega tudi začeti delati s svojimi rokami. Utegnila bi izgubiti ugled pri oni nekrščanski materijalistični javnosti, ki ceni vrednost človeka po tem, kar je, pije in kako obleko nosi; pri krščanskem, poštenem, delavnem ljudstvu ga ne bo izgubila. Ne duhovnik, ki čisto preprosto živi, ki mora nositi ponošeno obleko, ki sredi svojega ljudstva dela in trpi, ta se bo še bolj vzrastle v krščansko občestvo našega krščanskega ljudstva, ljudstvo bo vedelo, ta je čisto naš, ki se z nami bori in z nami trpi za dosego naših slovenskih in krščanskih idealov.

One pa, ki majo skrbeti za vero in duhovščino, prosimo, da izvedejo započeto akcijo cerkvene osamosvojitve kar najprej do konca. Bo veliko bolje za nas, če bomo skrbeli zase sami, kakor pa, če nam drugi režejo kruh, in katoliška cerkev bo uživala veliko večji ugled, če bomo lahko rekli: mi smo neodvisni, kakor pa če gredo predstavniki kat. cerkve vsako jesen moledovat za tistih par dinarjev. Treba je storiti vse, samo da ne postanemo sužnji, lakaji, kreature nikogar.

Iz omejnega policijskega komisarijata.

G. Korač, vršilec dolžnosti komisarja obmejne policije je poslal »popravek«, ki pa komaj z naslovom in podpisom odgovarja, a drugače v vsem popolnoma nasprotuje predpisom o popravkih in popravljanju.

»Popravek« pa priobčujemo kljub temu, ker je najtočnejša psihična slika grajanov zelo nezdravih in škodljivih razmer ter ljudi, ki ne spadajo na svoja mesta.

Evo ga, točno kakoršen je v celoti:

Uredništvu »Naše Straže«

Maribor.

V listu »Naša Straža« z dne 21. oktobra t. l. št. 101 — in na strani 3. — izšel je članek pod naslovom: »Skandali Obmejnega Policijskega Komisarijata«. Čast mi je zaprositi Uredništvo, da v smislu čl. 26 v vezi čl. 27 zak. o štampi blagovolj natisniti sledeči

Popravek

Ni kavalirski in tudi ne kulturno — četudi je to pri nas na Balkanu — napadat in obrekovati neko osebo v njegovem odsotstvu; a še manj je pravilno zasebo življenje jednega držav. uslužbenca mešati z delom državne službe in od tega delati senzacijo. Ker tudi sam

V našem kraju

se posebno ostro občuti vsaka nagla sprememba vremena: nahod, kašelj, hripavost, vratobol, tiganje v udi, zobobol in glavobol so sedaj pri nas na dnevnem redu. Prav poseb-

pisec gore omenjenega članka trdi, da Živojin Pantič, vse kaj je naredil, ni delal za časa službe, temveč vedno v prostem času, kakor svoboden državljani. Torej, Pantičovo delo ni potrebno istovetiti z delom komisarijata in njegove privatne zadeve prispevati in prinašati kakor »škandale komisarijata« kod državne institucije. Nerazumljivo je, kakšne veze ima komisarijat, tujski promet in potnikov ter Pantičeve zgodbe iz kavarne »Balkan«.

Ampak pisec članka, kako se mi zdi, od začetka do kraja, hotel je ostati sam sebi dosleden, prinašajoč neresnico. Na pr. smrtno se je blamiral, ko je prinesel ime podpisanega, da je podpisani napadel natakarskega vajenca kolodvorske restavracije. Medtem vajenca je oklofutal drugi uradnik in ta slučaj nima nikakršnih vezi z službenim delom komisarijata ali prometom potnikov. Če bi bil pisec hotel biti malo objektivni, bi moral takoj razumeti, da se tudi njemu kaj takšnega more pripetiti. Da na pr. v slučaju, da nekaj od vajenca v kavarni zahteva, vmesno zahtevanega dobije tako nersamen odgovor ali gesto, da edino šiba more otročje vajenca, ozdraviti, na v bodoče bude bolj uljuden. »A šiba je iz raja prišla«, pravijo naši narodni srbski pregovori.

Ostalo pisanje, ravno tako brez vsakega konkretnega slučaja, ima svoj cilj! Članek je napisan, da bi se nekateri diskvalificirali in drugi povzdignili. V ostalem in tukaj je pisec pokazal, da se želi posluževati neresnice. Ker če bi bil hotel dognati, se je mogel prepričati, da je sedaj v službi pri komisarijatu isto uradništvo, katero je bilo tudi pri g. dr. Brenčiču, razven podpisanega. Po vsej verjetnosti če so ti uradniki bili zmožni tedaj, so tudi danes. Ker lepa minulosť se ne pozabi tako hitro.

Nobeden uradnik ni premeščen radi kake krivice ali kazni, razven Montanija, kateri je premeščen iz službenih ozir.

Na kraju izjavljam, da se ni zgodil niti en škandal v času ko jaz vršim dolžnost komesara, tudi se ne bode zgodil, ker organi vršijo službo tako, kako jim to narekuje dolžnost zakon in pravilnik; tako kako to zahtevajo državni interesi, in jaz kakor tudi moji organi ne moremo dovoliti, da nekemu drugemu ležijo večji interesi na srcu nego nam.

Za one »Kulturne« in »Evropske« izraze z katerimi je počaščen personal in za storjeno obrekovanje, kakor komisarijata kod državne institucije, tako tudi personalu, skupaj, kakor posamezno so poduzeti potrebni koraki, da pisec čleka poskusi zakonito kazni.

Iz pisarne komisarijata želez. in obmejne policije v Mariboru 27. oktobra 1925. štev. 24.62 V. d. komisara: St. S. Korač l. r. — štampilja.

Original tega »popravka« je poslan poslancem, ki intervenirajo v tej zadevi pri notranjem ministrstvu. Naj se odloči, če je dopusten osební monopol kakega člana tega komisarijata na državne interese, če je služba pri tej instituciji v zvezi s tujskim prometom ali ne, če je dopustna pedagogija »iz nebes poslane šibe« itd.

V pravih uradih, kakoršne hvala Bogu še imamo in kakoršne naša javnost zahteva, ne bi mogel zadnji poduradnik kaj takega spisati in domnevati, kaj še le odpraviti kot uradni akt! Tu se je pa zgodilo in pripevala se je naboljša slika, po kateri naj javnost in merodajni sodijo.

Naj g. Korač izpolni svojo grožnjo sodnijske tožbe, pisec bo pa navedel prizadete in priče javnosti že razloženih, kakor tudi še doslej neomenjenih škandaloznih dogodkov. — tgr

Iz Maribora.

Dalmacija in naše morje je predmet 2. prosvetnega večera, ki ga priredi Prosvetna zveza v Mariboru danes, dne 30. oktobra t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Predava profesor Ivan Mazovec. Številne in krasne skioptične slike se bodo prvič predvajale na novem Janus-epidiaskopu, kar bo občinstvo še posebej zanimalo!

KJE BO STAL SPOMENIK PADLIM VOJAKOM IN KAKŠEN NAJ BO!

Dovolite mi malo prostora, da obravnavam z zgolj strokovnega in umetniškega stališča to za Maribor važno vprašanje. Ob enem naj služi pričujoči donesek za pojas-

no mučijo tedaj revmatične bolečine. Po naših ugodnih izkušnjah pa se je pokazal kot vedno zanesljiv ublažitelj bolečin Fellerjev blagodišeči »Elsafluja«, katerega so že naši roditelji in dedje uporabljali kot priljubljeno domače sredstvo in kosmetikoum. Uporaba »Elsafluja« vedno prija, bodisi o dznotraj ali od zunaj. Je močnejši in krepkejšega dejstva, kot francosko žganje. 6 dvojnati ali 2 spe-

nilo odboru predloženega osnutka in načrta z geslom: »Žrtev«, ki je prejel drugo nagrado. Pravijo: vsak berač hvali svojo mavho, zato si ne domišljujem; ako odbor in javnost pritrdi moji ideji, je prav, če ne, pa brez zamere.

Kdor se je moral v svetovni vojni boriti, trpeti, stradati, vlačiti se p ostrelskih jarkih, kavernah in bolnišnicah, je imel priliko, zlasti še v drugi polovici vojne opazovati pravo bistvo in dušo vojaka-borca. Tu ni bilo pozerstva in dramatičnih gest niti takrat, ko ga je zadela krogla. Tu si videl fizično in duševno do skrajnosti zmučene, živčno otopele reveže ždeti v jarkih in kavernah z eno samo željo: konec in domov. V taki pozi sem tudi jaz predstavil vojaka, zrušenga od krogle ter fizične in duševne bolesti: iz rok mu pade puška, z glave čelada, ki leži na granitnem podstavku.

Odbor je določil park za postavitev. S tem predlogom se strinjam. Vsaka velika plastika rabi precejšen prostor, da se je more prav in z užitkom gledati, nemoteno od drugih predmetov in vtisov. To se more doseči samo v parku. Na pokopališču imamo že itak dovolj dobrih in slabih spomenikov. Tako bi morali za spomenik prirediti in zaokrožiti okolico v enotni in harmonični vtis: to bi pa vzelo zelo dosti prostora, spomenik bi moral biti zelo velik, da pride do pravega učinka, kar bi zopet prekoračilo proračun. Spomenik ima resen značaj in spada v resno okolico. Zato sem si izbral zanj trikot v novem parku med smrečjem, kjer je preje stal Jahnov spomenik. Ves omenjen prostor je v parku nekaj posebnega ter napravi radi temačnih, visokih in tihih smrek mračen utis. Na tem trikotu se naj pot, ki vodi danes v malem loku v smeri proti Kalvariji, zravna ter naj se napravi pravokotno na zravnano še druga 4,5 m široka pot. Na križišču obeh poti naj se napravi zaokrožen prostor s polumerom 7—8 m. Ta prostor in obe poti se naj ob robu nanovo nasade s smrekami, ki se pozneje eventualno lahko arhitektonsko obrežejo na gotovo višino. Smreke, ki sedaj rastejo na tem mestu, naj se posekajo. V sredini bi stal spomenik, kot je razvidno iz situacijskega načrta in skice, ki bo prihodnje dni razstavljena v kazini. Ves ta del dobi resno in zaokroženo celoto; ker stoji spomenik kakih 30 m od najvišjih smrek, pada solčna svetloba preko vrhov ravno na postavo. Ta načrt ima prednost, da se, sedaj zanemarjeni prostor lepo preuredi, skale nekdanjega Jahnovega spomenika odstranijo in porabijo za podstavek. Obenem se lahko za ta načrt porabijo tudi skale od prejšnjega spomenika nadvojvode Ivana; tako izgineta oba žalostna ostanka preteklosti. Park bi dobil v slučaju uresničenja mojega načrta nov čar. Celokupni stroški za regulacijo in postavitev spomenika ne bi po mojem preudarku prekoračili svote 100.000 D.

Upam, da ta načrt ne bi kratil mladim mamicam in zaljubljenim parčkom užitka. Povdariti pa moram, da bi bil vsak drug prostor v parku za spomenik neprimeren. — Ravnika Fran, akad. kipar.

Kaj me gledate debelo?
Ker mi delo gre veselo,
hitro, naglo izpod rok?

Rabim pač »Gazela« milo,
ki se peni mi obilo
in ni trdo kakor rog!

Vedno sem se prej trudila,
mnogo časa zamudila,
pa zaman je bil ves trud!

Končno si »Gazela« milo
sem kupila in perilo
perem zdaj brez vseh zamud.

cijalni steklenici za 63 din., 12 dvojnati ali 4 specialne steklenice za 99 din., 36 dvojnati ali 12 specialnih steklenic za 250 din., že obenem z zabojem in poštnino po povzetju ali proti plačilu vnaprej razpošilja lekarnar Eugen V. Feller, v Stubici Donjo, Elsatrg 329, Hrvatska. — Posamezne steklenice Elsafluida po 10 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

Spor radi postavitve spomenika v svetovni vojni padlim vojakom v Mariboru. Nekateri merodajni krogi so se začeli ogrevati za postavitev spomenika žrtvam svetovne vojne na pokopališču, drugi zopet v mestnem parku. Nam je vseeno, kje bi naj stal ta spomenik, a odločno zavračamo beležko »Tabora« od 29. oktobra, ko piše: »Javnost je bila in je še uverjena, da bo stal bodoči spomenik na pokopališču. Kakor pa izvedemo, je odbor v zadnjem času zato, da stoji spomenik padlim v mestnem parku blizu godbenega paviljona. Kakšni razlogi so napotili odbor k temu sklepu, ne vemo. Ali so nemara posegli vmes vplivi cerkvene oblasti, ki ni menda preveč navdušena, da bi stal spomenik na občinskem pokopališču, kjer se pokopavajo mrličji brez razlike ver? Pisu iz »Tabora« citiranih vesti in tozadevno nepoučeni javnosti povemo, da cerkev nima glede pokopališča nobene besede, ker je pokopališče last občine in ne cerkve. Ako mariborska cerkvena oblast ne more imeti nobenega vpliva na pokopališče, torej tudi glede spomenika ni mogla in tudi ne bo vplivala na odbor.

Katoliška Omladina priredi v nedeljo, dne 8. novembra, ob pol šestih zvečer, šaloigro »Strah z dolgo roko« v društveni dvorani, Splavarska ulica 4. Med odmori igra društvena godba na lok. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Iskreno prijateljstvo. V sled želje društvenikov položili Katoliška Omladina v nedeljo, dne 1. novembra, ob ¼2 vence na grob svojih pokojnih ter na grob velike dobrotnice gospe Stiberc Terezije, ki je pred enim letom umrla. Te žalne pobožnosti se udeleži celokupno društvo, vabijo pa se tudi sorodniki pokojnih ter prijatelji društva.

Odbor orlovskega odseka Maribor sporoča tem potom da se vrši kot dosedaj vsako sredo fantovski sestanek in sicer ob osmi uri zvečer v društvenem prostoru Koroška cesta 1, pritličje. Udeležba za redne člane obvezna, starešine uljudno vabljeni. Sestanka se lahko udeležijo tudi vsi tisti mladeniči, ki imajo veselje do orlovske organizacije in ki stremijo za izobrazbo duha in krepitev telesa. Bog živi! Odbor. — Telovadba orlovskega odseka Maribor se vrši vsaki torek, sredo in soboto.

Naraščajski telovadba orlovskega odseka Maribor se vrši vsaki ponedeljek od 5—¼7 in vsaki petek od 4—pol 6. ure popoldne v telovadnici dekliške meščanske šole v Cankarjevi ulici. Vhod v telovadnico iz Razlagove ulice. Stariše pa prosiva, da pošiljajo svoje malčke redno in točno k telovadbi. Bog živi! — Vaditelj naraščaja.

Vaditeljski zbor orlovskega odseka Maribor sporoča vsem članom telovadcem, da se vrši kakor dosedaj redna telovadba vsaki torek, četrtek in soboto. Začetek vsakikrat ob 8. uri zvečer v gimnazijski telovadnici. Vhod iz Koroške ulice. Bog živi! — Načelnik.

Preselitev brivnice. Brivec na Koroški cesti B. Ulčar je moral premestiti svoj obrtni lokal v magistratne prostore na Glavnem trgu. G. Ulčarja kot trdnega narodnjaka in prvovrstnega brivca v novem obrtnem lokalu občinstvu toplo priporočamo. G. Ulčar je žrtev novega stanovanjskega zakona in baš radi tega zasluži z obilnim obiskom gmnotno podporo od strani občinstva.

Začetek esperantskih tečajev. Esperantsko društvo v Mariboru priredi tudi letos dva začetniška in en nadaljevalni tečaj esperantskega jezika. (Vsak ponedeljek in četrtek od pol 7. do pol 8. ure zvečer). Tečaji se začnejo dne 5. novembra t. l. ob pol 7. uri zvečer v I. nadstropju nove meščanske šole v Cankarjevi ulici (vhod skozi dvorišče poleg deške šole v Razlagovi ulici). Prijave za tečaje se sprejemajo že sedaj v odvetniški pisarni Ravnika, preje dr. Haas v Sodni ulici 14. Učnina za celi tečaj (tri mesece) 100 D, za dijake in manj premožne osebe 50 D, eventualno tudi v dveh obrokih.

Razglas mestnega magistrata. Ob priliki obiska grobov na Pobrežju na dan Vseh Svetnikov dne 1. novembra t. l. prepoveduje se brezpogojno od 12. do 19. ure voznja za vse vrste vozil po Pobreški cesti, to je od začetka državnega mostu na Kralja Petra trgu do pokopališča. Vozovi, namenjeni na obe pokopališči naj eventualno vozijo po Tržaški cesti in Nasipni ulici do Pobreške ceste, kjer se ustavijo.

Darujte za spomenik vojnim žrtvam, ki počivajo na pokopališču v Pobrežju pri Mariboru!

Vozni red

veljaven od 15. oktobra je izšel v Tiskarni sv. Cirila.
Cena 1.50 D.

Pliš, bibret, astrahan, krimer, orig. angl. sukno i. t. d.

v veliki izbiri kupite najcenejše pri trdki

Glavni trg 16 **FRANC MASTEK** Glavni trg 16

Oglejte izložbe!

Na prodaj so novi, močni, hrastovi sodi, držeči 400—500 litrov. Pogledajo se lahko iz prijaznosti pri tvrdki Pugel & Rossmann v Mariboru, Trg Svobode 3. 538

Kavana »Evropa«, čez cesto od kolodvora, dnevno koncert, vsi časopisi na razpolago, dobre pijače, postrežba točna. Se priporoča! — Za Jos. Cizela — Gabro Valjak. 519

Bučno olje, najboljšo, priporoča tovarna bučnega olja I. Hochmüller v Mariboru, ulica Pod mostom 7 (poprej Korošec). Priporočam nadalje oljno pogačo (prgo) in po ceni otrobi. Zamenjam bučne jedrce, luščene in neluščene, in drugo seme in cele orehe za bučno olje in prevzajem prešanje za kmete. 538

Pozor! Spoznajte bodočnost! Obrnite se na znanega egiptovskega grafologa i. kiromanta, ki pove vsakomur ne samo njegovo preteklost, ampak tudi bodočnost. On je ves dan na razpolago v Mariboru, hotel »Kosvo«, soba št. 2. 534

Štambiljke vseh vrst izdeljuje Zinauerja naslednik S. Petan v Mariboru, Aleksandrova cesta 43, dvorišče. 581

Cenjenim damam se priporočam za napravo kostumov, oblek, plašev in šiviljskega dela sploh. Frančiška Robar, šivilja, Ruška cesta 7, II. nadstropje, Maribor.

Premog iz svojega premogokopa pri Veliki Nedelji prodaja Slovenska premogokopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1—I. 107

ČAJNA ROČKA modra
Čaj za dame
mila, cvetna, ne razburja želje, tako imenovana
Ruska čajna mešanica
posebno primerna za pripravo samovarju, ker tudi pri daljšemu vlecenju ne postane grenka.

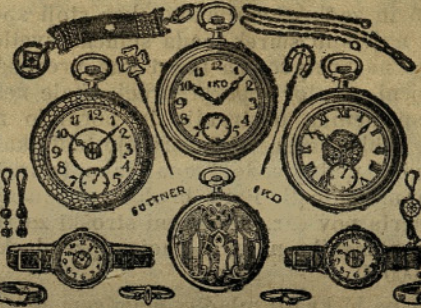

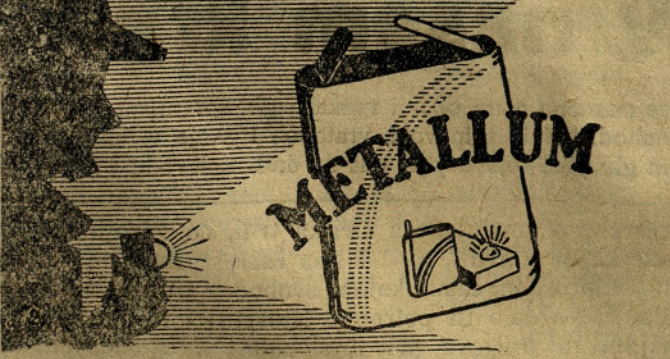
POPRAVILA
MEHNIK IVAN LEGAT
Specialist za pisarniške stroje
MARIBOR
samo Vetrinjska ulica 30.
Telefon št. 434.

Preselitev!
Vsem tistim, kateri so mene v 17. letih moje samostojnosti podpirali, ter tistim, kateri so mojo novo eksistenco omogočili, najiskrenejša hvala.
Nadalje se vsem mojim znancem in prijateljem priporočam v blagohoten obisk.
B. Ulčar
GLAVNI TRG 14 Brivnica »Rotovž« GLAVNI TRG 14

RAZGLAS.
Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani odda kleparska dela pri gradbi stanovanjskih hiš v Mariboru, ob Kralja Petra trgu.
Kleparska dela se oddajo za štiri hiše skupno, ali za vsako hišo posebej.
Interesentom, našim državljanom, so na razpolago pogoji in proračuni od 31. oktobra 1925 naprej ob uradnih urah v pisarni zavoda. Oferte je vložiti do 7. novembra 1925, priložiti 5% jamščine. 539

OGLAS
Kod komande 45. pešadiskog puka u Mariboru obdržavati se na dan 3. novembra 1925. godine v 10 časova u kasarni »Kralja Aleksandra I.« ustmena licitacija (do kojega vremena mogu se dostaviti i direktne ponudbe) za isporuku sledećih artikala hrané za garnizon Maribor: 4350 kg domaće svinjske masti, 620 kg olivnog zejtina (ulja), 4300 kg pirinča (riža), 4200 kg makarona, 920 kg gerstla, 3850 kg pasulja (fižola), 650 kg kukuruznog grisa, 4200 kg crvenog luka, 20 kg bibera, 3900 l sirčeta (kisa). Kaucija je potrebna 5% sve ukupne vrednosti artikala. Uslovi za liferaciju mogu se videti dnevno u kancelariji štaba komande 45. pešadiskog puka. — Broj: 14644 od 23. oktobra 1925. godine. — Iz kancelarije komande 45. pešadiskog puka u Mariboru.

Nikdar prepozno, nikdar prezgodaj

ne pridete, ako imate zanesljivo uro iz švicarske tovarne firme Suttner. Suttnerjeve ure gredo natančno do sekunde. — Popravljanja slabih ur stanejo sčasoma mnogo več kot ura sama. — Brezplačno prejmete veliki ilustrirani divot-cenik, ako javite svoj točni naslov razpošiljalnici ur H. Suttner v Ljubljani št. 678. Cenik te stare solidne firme nudi skoro neizčrpno izbiro ur, zlatnine, kakor tudi daril in praktičnih predmetov za uporabo.

nedosegljiva glede trajnosti in jakosti žarenja!

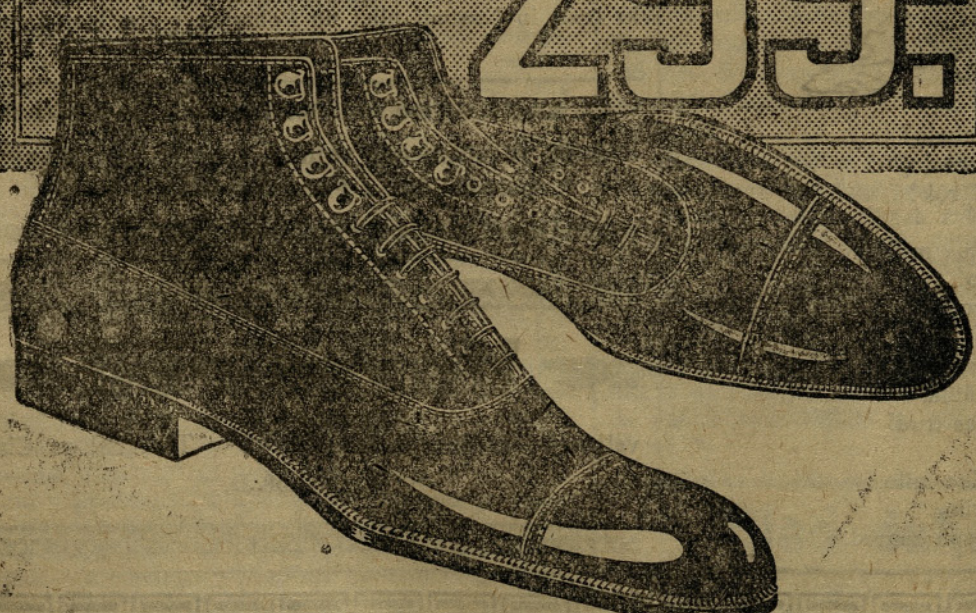
Armin Ellinger
trgovina usnja in čevlarskih potrebščin
Kralja Petra trg 9. MARIBOR Kralja Petra trg 5.

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo

KARO-čevlje
Lastne delavnice — solidne cene.
MARIBOR, Koroška cesta št. 19.
Le najbolje je najceneje.

VOLTA
DOMAČA ŽARNICA
TOVARNA VOLTA D.D. MARIBOR

ZA UDOBNOST I UGODNOST
MODEL 9697 Din. 299.-

Botta

ZLATOROG
terpentinovo milo
ta neprekosljliva sestava mila in terpentina vsebuje pristno zlato!

V vsak tisoči komad je vtisnjen pristen zlatnik, ki čaka srečnega kupca. Kupite takoj komad tega idealnega mila, mogoče najdete tudi Vi zlatnik!
